

A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM TÁJÉKOZTATÓJA **a 2015. évi éves költségvetési beszámoló összeállításával kapcsolatos egyes kérdésekről**

Az előző évhez hasonlóan a 2015. évi költségvetési beszámolóhoz kapcsolódóan is számba vesszük azokat a fontosabb kérdéseket, amelyek megítélésünk szerint szélesebb kört érintenek. Bízunk abban, hogy a tájékoztatóval sikerül az érintettek munkáját segítve hozzájárulnunk ahhoz, hogy a 2015. évi költségvetési beszámolók a jogszabályi előírásoknak megfelelő, pontos adatokat tartsanak.

1. Előirányzatok és teljesítések egyeztetése a főkönyvi teljesítésekkel, 2016. január 31-ét követő javítások

A 2015. évi éves költségvetési beszámoló űrlapjai elérhetők Excel formátumban a <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegyvetesi-informaciok/2015-evi-elemi-koltsegyvetes-es-beszamolou-urlapjai/3490/> vagy a <http://allamhaztartas.kormany.hu/elemi-koltsegyvetes-es-beszamolou-urlapjai> címen. Az éves költségvetési beszámoló elektronikus űrlapjai ezek alapján kerülnek a KGR K11 rendszerben megnyitásra. Az űrlapok mellett az oldalakon megtalálható a beszámoló kitöltését segítő útmutató is, amely tartalmazza az űrlapok számlaösszefüggéseit és kitöltési szabályait is.

Az éves költségvetési beszámoló pénzforgalmi űrlapjaival (01-04. űrlapok) kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 39. § (1a) bekezdése alapján a költségvetési számvitelben az előirányzatok és a teljesítések nyilvántartására szolgáló számlákon 2016. január 31-ig el kell számolni a költségvetési évre vonatkozó gazdasági események hatását. Kivétel ez alól

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében az előirányzatok nyilvántartására szolgáló számlákon az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 34. § (4) bekezdése szerinti időpontig van lehetőség könyvelésre,

– az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai esetén az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 134. § c) pontja és 138. § (5) bekezdés c) pontja szerinti adatokat a mérlegkészítés időpontjáig lehet könyvelni (a mérlegkészítés időpontját az Áhsz. 30/A. §-a határozza meg).

Ide kapcsolódik az Áhsz. 48. § (7) bekezdésének azon kitétele, amely alapján a 36. Sajátos elszámolások számlacsoporton belül könyvelt elszámolásokat – így különösen az azonosítás alatt álló tételeket – 2016. január 31-éig kell rendezni, ha azok a költségvetési számvitelt érintik (ha a rendezés a pénzügyi számvitel könyvviteli számláit érinti csak, például az azonosítás alatt álló bevételt téves utalásnak minősítik, így egyéb kapott előlegnek szükséges könyvelni, a határidő a főszabály szerinti mérlegkészítés napja).

Az Áhsz. előírásai szerint csak a költségvetési és finanszírozási bevételek és kiadások egyezőségének egyeztetését kell elvégezni. A kincstári körbe tartozó szervezetek esetén azonban a kincstári nyilvántartásokban olyan sajátos rovat azonosítók (ERA) alkalmazása is szükséges, amelyek a 36. számlacsoportba tartozó könyvviteli számlák elszámolásaihoz kapcsolódnak. Ezen kódokhoz nem írja elő jogszabály a kincstári adatokkal történő egyezést, így ha a pénzmozgások nyilvántartására szolgáló könyvviteli számlákon már nem szerepelnek

olyan tételek, amelyeket a 05. vagy 09. számlacsoportokba kellene átvezetni, a Kincstárral további korrekciókat nem szükséges végrehajtani. A 36. számlacsoportoz tartozó ERA kódok egyezősége nem követelmény, mivel azok a pénzforgalmi űrlapokon nem jelennek meg, így a beszámoló elkészítésekor a költségvetési és finanszírozási teljesítési adatok módosítása nélkül is záró állományuk bemutatható a mérlegben.

A követelések és a kötelezettségvállalásokra, más fizetési kötelezettségekre a szabályozás nem ad külön eltérő szabályt, így azokat az általános előírások szerint lehet a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja közötti időszakban könyvelni.

A fentiekből következik, hogy a teljesítések és – az államháztartás központi alrendszerében – az előirányzatok adataiban 2016. január 31-ét követően már nem történhet változás. Ennek alapján az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapján

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében a teljesítés oszlop az éves időszakra 2016. február 5-ig benyújtott időközi költségvetési jelentés teljesítés adataival,

– az államháztartás központi alrendszerében az előirányzat és a teljesítés oszlop a 2015. december hónapra 2016. február 5-éig leadott időközi költségvetési jelentés költségvetési könyvvezetés szerinti előirányzati és teljesítési adataival

átemelésre kerül a KGR K11 rendszerben a következők szerint.

Az államháztartás önkormányzati alrendszerében a beszámolóba a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága által legkésőbb 2016. február 19-éig jóváhagyott, a Kincstár által pénzügyileg jóváhagyott adatok kerülnek átemelésre. Amennyiben a 12. havi időközi költségvetési jelentésnek az Ávr. 169. § (4) bekezdése szerinti felülvizsgálata keretében a Kincstár területileg illetékes igazgatósága javítást rendel el, úgy a jóváhagyás és az adatok átemelése a javítás idejével kitolódik. Az átemelést az adatszolgáltató az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Teljesítés adatok átemelése” funkció futtatásával maga végzi el. Az átemelés funkció abban az esetben működik csak, ha az irányító szerv és az általa irányított szervek mindegyikének 12. havi időközi költségvetési jelentése pénzügyileg jóváhagyott. Azok az adatszolgáltatók, amelyek 12. havi időközi költségvetési jelentése nem kerül 2016. február 5-éig feladásra – így a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága legkésőbb 2016. február 19-ig sem hagyja jóvá –, a KGR K11 rendszerben közzétett beszámoló javítási kérelemmel szolgáltatathatnak adatot az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjának teljesítés oszlopába (ld. később).

Az államháztartás központi alrendszerében a beszámolóba a Kincstár által legkésőbb 2016. február 19-éig pénzügyileg jóváhagyott adatok kerülnek átemelésre. Amennyiben a 12. havi időközi költségvetési jelentésnek az Ávr. 169. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálata keretében a Kincstár javítást rendel el, a pénzügyi jóváhagyás és az adatok átemelése a javítás idejével kitolódik. Az átemelést az adatszolgáltató az éves költségvetési beszámoló adatszolgáltatásban a „Módosított előirányzat és teljesítés adatok átemelése” funkció futtatásával maga végzi el. Amennyiben a 12. hónapra vonatkozó időközi költségvetési jelentés nem kerül 2016. február 5-éig feladásra – így a Kincstár által legkésőbb 2016. február 19-éig pénzügyileg jóváhagyásra –, a Kincstár a kincstári adatok könyvelési adatokkal való egyezőségéről történő nyilatkozattételnek tekinti az adatszolgáltatás elmaradását, így az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjaira a korrekció utáni kincstári előirányzat- és a teljesítés oszlopok adatai kerülnek központilag betöltésre.

A fentiekre tekintettel kérjük, különös figyelmet fordítsanak arra, hogy az említett adatszolgáltatásokat helyesen, határidőben nyújtsák be. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az államháztartás központi alrendszerében a Kincstár a korrekciós időszakot követően a kincstári adatokat a honlapján is közzéteszi.

Az Áhsz. 54/A. §-a és 54/B. §-a rendelkezik a könyvelést érintő hibák javításáról. Ha az időközi költségvetési jelentésekből vagy – ennek hiányában – a kincstári költségvetési jelentésekből az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjaira előtöltött – adatokban további javítás szükséges, azt az Áhsz. hivatkozott §-ai szerint lehet elvégezni a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes egyetértésével. A Kincstár, az Állami Számvevőszék, illetve jogszabályban meghatározott más szervek természetesen továbbra is ellenőrzik a könyvelési adatokat, illetve az éves költségvetési beszámolót, azonban az ellenőrzések, továbbá az önellenőrzés keretén belül feltárt hibák, eltérések éves költségvetési beszámolóban történő javítását csak a Nemzetgazdasági Minisztérium rendelheti el.

Természetesen, ha a beszámoló javítása szükséges, azt az űrlapok korrekciójával egyezően a beszámoló időszakának könyvelésében is javítani szükséges. Figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy ha a Nemzetgazdasági Minisztérium a hibák javítását nem rendeli el, vagy a hiba felfedezésére a beszámoló leadásának évét követően kerül sor, a feltárt hibák az Áhsz. 54/A. §-a alapján csak a feltárás időszakának könyvelése keretében javíthatók.

A hibák javításának elrendelésére vonatkozó kérelmet a KGR K11 rendszerben kell benyújtani az időközi költségvetési jelentésnek (ennek hiányában a kincstári költségvetési jelentésnek) az éves beszámoló 01-04. űrlapjaira történő áttöltését követően, a javításra szoruló végleges könyvelési adatok ismeretében. A kérelem kezdeményezése előtt tehát mindenképp szükséges a helyes adatok teljes számbavétele, hisz csak az alapján tudja a Nemzetgazdasági Minisztérium az erre vonatkozó jogkörét gyakorolni. Technikailag ennek megvalósítását oly módon javasoljuk elvégezni, hogy az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjain szereplő áttöltött adatok (amelyek a főkönyvi könyvelésben is január 31-ei dátummal lezárásra kerülnek) feltárt korrekcióit, kiegészítéseit – utóbbi alatt értjük azon adatokat is, amelyek könyvelése azért vált szükségessé, mert a szervezet az Áhsz. előírásaival szemben nem végzett a költségvetési év gazdasági eseményeinek feldolgozásával – külön naplóba könyveljék, amelyek véglegességét követően, annak a főkönyvi könyvelésbe történő feladását megelőzően nyújtható be a kérelem.

A kérelem az adatszolgáltatók számára 2016. február 20-ától elérhető és tölthető. A kérelem kitöltésével kapcsolatos kitöltési segédletet a Kincstár eddig az időpontig a honlapján közzéteszi.

A második, illetve ezt követő további kérelem benyújtására csak azt követően van lehetőség, miután a megelőző kérelmet a Nemzetgazdasági Minisztérium elbírálta. A második, illetve ezt követő további ismételt benyújtása előtt az államháztartás központi alrendszerében a fejezetet irányító szerv vezetőjének, az államháztartás önkormányzati alrendszerében az illetékes polgármesternek és jegyzőnek írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a már javított éves költségvetési beszámoló adatait ismét javítani kívánja. A benyújtott nyilatkozatok mellékleteként csatolni szükséges a már elbírált, KGR K11 rendszerben lévő kérelem kinyomtatott, aláírással ellátott, majd azt követően szkennelt űrlapjait.

A fenti dokumentumokat elektronikusan kell benyújtani az alábbiak szerint:

– az I.-XXXV. fejezetek és a tulajdonosi joggyakorló szervezetek tekintetében az ff@allamkincstar.gov.hu funkcionális e-mail címre PIR_fejezet_intézményneve_dátum file név megjelöléssel,

– az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai tekintetében az alapok@allamkincstar.gov.hu funkcionális e-mail címre PIR_fejezet_intézményneve_dátum file név megjelöléssel,

– a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságához az adatszolgáltatásokkal kapcsolatos ügyek intézésére rendszeresített e-mail címre PIR_PÜK_intézményneve_dátum file név megjelöléssel.

Az adatszolgáltató ezt követően két munkanapon belül szerkesztheti újra a kérelem sablont.

Amennyiben az adatszolgáltató a Nemzetgazdasági Minisztériumnál engedélyezés alatt álló kérelem visszavonását kéri, arról nyilatkozat formájában haladéktalanul értesíteni szükséges a Kincstárt, illetve a Kincstár területileg illetékes igazgatóságát az előbb megjelölt e-mail címen. Ez esetben a fentiek szerinti file név struktúráját a „Targytalan” kell ellátni.

A kérelem csak abban az esetben adható fel a KGR K11 rendszerben, ha az az éves költségvetési beszámoló adataival való együttes ellenőrzését követően hibátlan.

Kérjük, különös figyelmet fordítsanak arra, hogy a kérelemben a 12. havi időközi költségvetési jelentés feladását követően feltárt összes hibát tüntessék fel, és a kérelmet kizárólag azt követően nyújtsák be, miután teljes körűen meggyőződtek arról, hogy az abban foglaltak átvezetésével az éves költségvetési beszámoló megbízható és valós összképet mutat, ezért annak további javítása már nem szükséges.

Költségvetési szerv esetén szükséges a feladott kérelem irányító szervi jóváhagyása, az irányító szerv azonban az irányított szerveitől függetlenül is feladhat kérelmet a saját adatszolgáltatása javítására.

A kérelem akkor tekinthető benyújtottnak, ha azok irányító szerv esetén „Feladott”, irányított szerv esetén „Jóváhagyott” státuszba kerülnek a KGR K11 rendszerben az alábbi időpontokig:

– az államháztartás önkormányzati alrendszerében

2016. február 23. 8 óra

2016. február 25. 8 óra

2016. február 29. 8 óra

2016. március 7. 8 óra

2016. március 16. 8 óra

2016. március 29. 8 óra

– az államháztartás központi alrendszerében a 1051, 1058 és 1091-es szektorok esetében

2016. február 23. 8 óra

2016. február 25. 8 óra

2016. február 29. 8 óra

2016. március 7. 8 óra

2016. március 16. 8 óra

A fenti időpontokat követően feladott, illetve jóváhagyott kérelmeket a Nemzetgazdasági Minisztérium érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Az elkülönített állami pénzalapok, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, az Áhsz. 1. melléklete szerinti központi kezelésű előirányzatok és a tulajdonosi joggyakorló szervezetek esetében a Nemzetgazdasági Minisztérium később határozza meg a kérelem benyújtására rendelkezésre álló időpontot.

A benyújtott kérelmeket a Kincstár összesíti és a határidőt követő munkanapon felterjeszti a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz.

A Nemzetgazdasági Minisztérium engedélyét követően a kérelemben megadott adatokból kerülnek áttöltésre – egy munkanapon belül – az adatok az éves költségvetési beszámoló 01-04. űrlapjaira. Az adatbetöltést az „Eseménytörténet” menüpontban a Központi adatbetöltés esemény megjelenése jelzi az adatszolgáltató számára.

A kérelem elutasítása esetén a Kincstár az érintettet a fejezetet irányító szerv, illetve a területileg illetékes megyei igazgatóságokon keresztül értesíti.

2. Számlák év végi kezelése

Tapasztalataink szerint több esetben problémát okoz annak eldöntése, hogy mely – beérkező számlákat lehet a mérlegben kötelezettségként szerepeltetni. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy hibás az a gyakorlat, amely a mérlegkészítés napjáig beérkező valamennyi számlát automatikusan a 2015. évre a mérleget érintő módon könyveli. A 2015. évi könyvekbe csak azokat a számlákat lehet kötelezettségként felvenni, amelyek jogilag, gazdaságilag a mérlegforduló napján már fennállnak, léteznek. A 2016. évre vonatkozó számlák csak a 2016. évi folyó könyvelés keretében könyvelhetők, ezek esetén – ha a mérlegforduló napján már megkötésre került a szerződés, elküldésre a megrendelés – legfeljebb csak a nem végleges kötelezettségvállalás jelenhet csak meg a 2015. évi könyvviteli és nyilvántartási számlákon. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – néhány tipikus esetet és azok számviteli kezelését gyűjtöttük össze, hangsúlyozva, hogy valamennyi számlát egyedileg szükséges minősíteni és a helyes könyvelési módját megállapítani.

a) A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok esetén az egyedi, határozott idejű, legkésőbb 2016. június 30-ig pénzügyileg lezáruló szerződések alapján kiállított számlákat az Ávr. 46. § (1) bekezdése szerint a költségvetési évben esedékes kötelezettségként 2015. évre fel kell venni, ha azok 2015. december 31-ig igazoltan elvégzett munkához, teljesítményhez kapcsolódnak. Ezek tehát eszköz, illetve költség, ráfordítás ágon szerepelnek a beszámolóban, így időbeli elhatárolásra nincs szükség. A költségvetési szerveken és a fejezeti kezelésű előirányzatokon kívüli más szervezeteknél (pl. önkormányzatok) a kötelezettséget szintén szükséges a 2015. évi könyvekben rögzíteni, azonban ezek esetén az Áhsz. általános szabályai szerint a fizetési határidő kezdő időpontja (főszabályként a számla kézhezvételének napja) dönti el, hogy azokat költségvetési évben esedékes vagy költségvetési évet követően esedékes kötelezettségként kell könyvelni.

b) A folyamatos teljesítésű szerződések estében (víz, gáz, áram, telefon, internet stb.), ha a teljesítésigazolással ellátott számlán az időszak teljes egészében 2015. december 31-ig tart, de a számla kiállításának időpontja 2016. januári, a számlát rögzíteni kell a 2015. évi könyvekben, mint költségvetési évet követően esedékes kötelezettséget (ilyen esetekben ugyanis az Áhsz. főszabálya szerint a fizetési határidő kezdő napja alapján kell besorolni a kötelezettséget). Időbeli elhatárolás itt sem szükséges, ugyanakkor e szerződések nem lesznek a kötelezettségvállalással terhelt maradvány részei, a 2016. évi folyó költségvetést terhelik.

c) Azon szerződések esetén [feltételezve, hogy egyik sem esik az a) pont hatálya alá], amelyek számláin a teljesítési időszak a 2015. évről áthúzódik a 2016. évre, és a számla kiállítási dátuma 2016. januári, a számlát szükséges megbontani. A 2015. decemberig 31-ig tartó időszakot az a) pont szerint kell könyvelni. A 2016. január 1-től kezdődő időszak – mivel itt a kötelezettség véleményünk szerint nem áll fenn a fordulónapon, hisz annak teljesítése csak azt követően kezdődik meg – csak a 2016. évi könyvekbe kerülhet be, mint költségvetési évben esedékes kötelezettség. Ebben az esetben sem lehet időbeli elhatárolást alkalmazni. Természetesen ez utóbbi összeg sem lesz így a 2015. évi maradvány kötelezettségvállalással terhelt része.

3. Az önkormányzatoknak 2015. év decemberében kiutalt 2016. évi támogatási előleg elszámolása

A támogatási előleget az Áhsz. 43. § (13) bekezdés b) pontja és 15. melléklete előírásai szerint a teljesítéssel egyidejűleg a B814. Államháztartáson belüli megelőlegezések rovaton kell elszámolni. Az elszámolást az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet (a továbbiakban: 38/2013. NGMr.) 1. melléklet VII. PÉNZESZKÖZÖKKEL, FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK Fejezet C) Államháztartáson belüli megelőlegezések elszámolása cím előírásai szerint kell elvégezni az alábbiak szerint:

2015. évi könyvelési tételek:

1. Államháztartáson belüli megelőlegezés jóváírt összegének elszámolása a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a költségvetési számvitel szerint

a) Követelésként	T098142	–	K0041
b) Teljesítésként	T005	–	K098143
c) Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként	T0024	–	K059142

2. Államháztartáson belüli megelőlegezés jóváírt összegének elszámolása a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a pénzügyi számvitel szerint

a) Ha a fizetési számlán jóváírásra kerül	T33	–	K4229
---	-----	---	-------

Felhívjuk a figyelmet, hogy az Ávr. 4. melléklet C) pontjába foglalt táblázat 2. sora szerint a 2016. január első munkanapján utalt állami támogatás 4%-ból a 2015. decemberben utalt előleg visszavonásra kerül, ennek következtében a 2016. 00. havi nettósítási adatlap szerint könyvelendő 2016. évi tételek az alábbiak:

2016. évi könyvelési tételek:

1. Nyitást követően a megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évben esedékesre a költségvetési számvitel szerint

- a) Költségvetési évet követően esedékes végleges kötelezettségvállalás kivezetése T059142 – K0024
- b) Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele T0022 – K059142

2. Nyitást követően a megelőlegezéssel kapcsolatos végleges kötelezettségvállalás, kötelezettség átvezetése költségvetési évben esedékesre a pénzügyi számvitel szerint

- Költségvetési évben esedékes kötelezettség átvezetése T4229 – K4219

3. Önkormányzatnak járó havi központi támogatás és megelőlegezés visszavonásának elszámolása a Kincstár értesítése (2016. évi 00. havi adatlap) alapján a költségvetési számvitel szerint

- a) Követelésként (az adatlap 1. sora szerinti összeg) T0911(2) – K0041
- b) Teljesítésként az önkormányzatnak utalandó, az adatlap 17. sora szerinti összeg (a megelőlegezett összeggel megegyező rész) T005 – K0911(3)
- c) Államháztartáson belüli megelőlegezés visszavonásának elszámolása 2016. évben a 2016. 00. havi nettósítási adatlap elszámolásával egyidejűleg a megelőlegezés kedvezményezettjénél (önkormányzatnál) a költségvetési számvitel szerint T059143 – K003

4. Önkormányzatnak járó havi központi támogatás és megelőlegezés visszavonásának elszámolása a Kincstár értesítése (2015. évi 00. havi adatlap) alapján a pénzügyi számvitel szerint

- a) Követelésként (az adatlap 1. sora szerinti összeg) T3511 – K921
- b) Kötelezettség és követelés összevezetéseként az önkormányzatnak utalandó, az adatlap 17. sora szerinti összeg (a megelőlegezett összeggel megegyező rész) T4219 – K3511

5. Pénzforgalomban nem jelentkező önkormányzatot terhelő csökkentő tételek (befizetési kötelezettségek, lemondás miatti visszavonások stb.) elszámolása a költségvetési számvitel szerint

- a) Kötelezettségvállalásként, más fizetési T0022 – K05502(2)

kötelezettségként

b) Kiadás teljesítésként	T05502(3)	–	K003
c) Bevétel teljesítésként	T005	–	K0911(3)

6. Pénzforgalomban nem jelentkező önkormányzatot terhelő egyéb levonások befizetési kötelezettségek, lemondás miatti visszavonások stb.) elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

a) Kötelezettségként	T8434	–	K4215
b) A kötelezettség és követelés összevezetéseként	T4215	–	K3511

4. A kapott/adott költségvetési támogatási előlegek elszámolása (ide nem értve a 3. pontban foglaltakat)

Az Ávr. 87. § (1) bekezdése alapján a folyósított támogatási előleg is költségvetési támogatásnak minősül, így annak összegét a költségvetési támogatás fogadójánál költségvetési bevételként, a költségvetési támogatás nyújtójánál költségvetési kiadásként (rovatokon) kell elszámolni. A költségvetési támogatások esetén tehát a támogatási előlegeket a kapott előlegek (3671. főkönyvi számlán), illetve az adott előlegek (36515. főkönyvi számlán) között nem lehetséges elszámolni.

5. 2015. december havi személyi juttatások könyvelése

Az Áhsz. 48. § (9) bekezdés a) pontja szerint a 2015. decemberben kifizetett december havi illetmények, munkabérek összegét – ideértve az egyébként a K1101. Törvény szerinti illetmények, munkabérek rovaton elszámolandó más kifizetéseket is – a 3661. December havi illetmények, munkabérek elszámolása könyvviteli számlán kell kimutatni. A 3661. könyvviteli számlán elszámolt tételek esetén 2016. január hónapban kerül sor – a Kincstártól kapott könyvelési értesítő alapján, már a 2016. évi költségvetés terhére – a kiadások és költségek elszámolására, természetesen az időbeli elhatárolás ezzel kapcsolatos feladatait is figyelembe véve.

Az időbeli elhatárolás során csak azokat a bérköltségeket, személyi jellegű egyéb kifizetések költségeit lehet passzív időbeli elhatárolásként elszámolni, melyek a 2015. évben nem kerültek már egyébként is költségként elszámolásra (pl. a hóközi kifizetés bruttó összegéből levont rész).

A számviteli elszámoláshoz a 38/2013. NGMr. 1. melléklet VIII. SZEMÉLYI JUTTATÁSOKKAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK Fejezet D) December havi személyi juttatásokkal és közterheikkel kapcsolatos elszámolások címet kell alkalmazni.

A 2015. decemberi hóközi kifizetések (költségtérítés, béren kívüli juttatás, megbízási díjak stb.), azaz a K1102-K123 rovaton elszámolandó nettó összegeket a kifizetés jogcímének megfelelően kell nyilvántartásba venni, és kifizetéskor, még a 2015. évre teljesítésként elszámolni. Az elszámolásra a 38/2013. NGMr. 1. melléklet VIII. SZEMÉLYI JUTTATÁSOKKAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK Fejezet B) A személyi juttatásokkal és a kapcsolódó közterhekkal kapcsolatos gazdasági események címet kell alkalmazni.

A fentiek alapján a 2015. december havi személyi juttatásokkal kapcsolatos elszámolások az alábbiak:

2015 december havi könyvelés:

1. 2015. december havi nettó munkabérek 2015. decemberi kifizetése a pénzügyi számvitel szerint	T3661	–	K32/33
2. 2015. december havi nettó hóközi személyi juttatások 2015. decemberi kifizetése a költségvetési számvitel szerint			
a) Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként	T051102-05123(2) T0022	–	K0021 K051102-05123(2)
b) Teljesítésként	T051102-05123(3)	–	K003
3. 2015. december havi nettó hóközi személyi juttatások 2015. decemberi kifizetése a pénzügyi számvitel szerint			
a) Kötelezettségként	T53/54 T6/7	–	K4211 K591
b) Teljesítésként	T4211	–	K32/33

2016 január havi könyvelés 2015. évre vonatkozóan az időbeli elhatárolás elszámolása a kincstári értesítő alapján a pénzügyi számvitel szerint:

a) December havi munkabér, illetmények bruttó összegének elhatárolása	T53 T6/7	–	K442 K591
b) 2015. december havi hóközi kifizetések bruttó és kifizetett összege különbözetének elhatárolása	T53/54 T6/7	–	K442 K591
c) December havi személyi juttatások közteher összegének elhatárolása	T55 T6/7	–	K442 K591

2016. január havi könyvelés 2016. évre vonatkozóan a kincstári értesítő alapján a költségvetési számvitel szerint:

1. 2015. december havi munkabérek, illetmények bruttó összegének elszámolása a költségvetési számvitel szerint			
a) Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként	T0511012 T0022	–	K0021 K0511012
b) Teljesítésként	T0511013	–	K003
2. 2015. december havi munkabérek, illetmények bruttó összegének elszámolása a pénzügyi számvitel szerint			
a) Kötelezettségként	T442	–	K4211

b) Teljesítésként nettó összeg	T4211	–	K3661
c) Teljesítésként bruttó –nettó különbsége	T4211	–	K33

3. 2015. december havi hóközi személyi juttatások bruttó és kifizetett összege különbözetének elszámolása a költségvetési számvitel szerint

a) Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként	T051102- 05123(2) T0022	–	K0021 K051102- 05123(2)
b) Teljesítésként	T051102- 05123(3)	–	K003

4. 2015. december havi hóközi személyi juttatások bruttó és kifizetett összege különbözetének elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

a) Kötelezettségként	T442	–	K4211
b) Teljesítésként nettó összeg	T4211	–	K33

5. 2015. december havi személyi juttatások után fizetendő közteher elszámolása a költségvetési számvitel szerint

a) Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként	T0522 T0022	–	K0021 K0522
b) Teljesítésként	T0523	–	K003

6. December havi személyi juttatások után fizetendő közteher elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

a) Kötelezettségként	T442	–	K4212
b) Teljesítésként	T4212	–	K33

6. Dolgozói kölcsön 2015. IV. negyedévi törlesztése

Ha a munkáltatói lakáskölcsön 2015. IV. negyedévi törlesztő részletét a számlát vezető pénzügyintézet csak 2016. januárjában utalja át és ad róla értesítést, annak elszámolására is csak a 2016. évi folyó könyvelés keretében kerülhet sor. A törlesztő részlet 2015. évi elszámolására ilyen esetben nincs lehetőség, mivel az Áhsz. bizonylat hiányában nem teszi lehetővé a követelés csökkentését.

7. Államháztartáson belüli transzferek minősítése

Az államháztartás konszolidált elszámolásainak elkészítéséhez, az államháztartás valós teljesítményének bemutatásához kiemelten fontos, hogy az adott és kapott államháztartáson belüli támogatások, illetve más transzferek helyesen kerüljenek besorolásra. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk az egyes fontosabb eseteket a pénzeszközt átadó és fogadó oldaláról.

Pénzeszközt átadó	Pénzeszközt fogadó
--------------------------	---------------------------

A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a társulás részére a központi költségvetés Áht. 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetéből folyósított támogatások jogosulatlan igénybevétele miatt a bevétel elszámolását követő években visszafizetett összeg	
K5021. A helyi önkormányzatok előző évi elszámolásából származó kiadások	B12. Elvonások és befizetések bevételei
A helyi önkormányzatok számára a központi költségvetésről szóló és a nemzeti köznevelésről szóló törvényben előírt más befizetési kötelezettsége	
K5022. A helyi önkormányzatok törvényi előírás alapján befizetései	B12. Elvonások és befizetések bevételei
A költségvetési maradványt és a vállalkozási maradványt terhelő befizetési kötelezettség, a tervezett meghaladó többletbevétel után teljesítendő befizetés, valamint az Áht. 47. §-a szerinti befizetési kötelezettség	
K5023. Egyéb elvonások, befizetések	B12. Elvonások és befizetések bevételei
Államháztartáson belüli szervezetek számára visszafizetési kötelezettség mellett működési célból nyújtott támogatások, kölcsönök	
K504. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülről	B15. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről
Visszafizetési kötelezettség mellett működési célból kapott támogatások, kölcsönök államháztartáson belüli visszafizetésével kapcsolatos kiadások (kamat és más költség, díj nélkül)	
K505. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése államháztartáson belülről	B14. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről
Az államháztartáson belüli szervezetek számára működési célból végleges jelleggel nyújtott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések a központi, irányító szervi támogatás kivételével; a működési célú támogatások államháztartáson belülről bevételként végleges jelleggel kapott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések bármely okból a bevétel elszámolását követő években történő visszafizetése a K502. Elvonások és befizetések rovaton elszámolandó kiadások kivételével	
K506. Egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülről	B11. Önkormányzatok működési támogatásai (a központi költségvetés IX. fejezetéből származó működési támogatások esetén) B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (más esetben)
Államháztartáson belüli szervezetek számára visszafizetési kötelezettség mellett felhalmozási célból nyújtott támogatások, kölcsönök	
K82. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülről	B24. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele államháztartáson belülről
Visszafizetési kötelezettség mellett felhalmozási célból kapott támogatások, kölcsönök államháztartáson belüli visszafizetésével kapcsolatos kiadások (kamat és más költség, díj nélkül)	
K83. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése államháztartáson belülről	B23. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése államháztartáson belülről
Az államháztartáson belüli szervezetek számára felhalmozási célból végleges jelleggel nyújtott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések a központi, irányító szervi	

támogatás kivételével; a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről bevételként végleges jelleggel kapott támogatások és más ellenérték nélküli kifizetések, valamint a felhalmozási bevételek – államháztartáson belüli – bármely okból a bevétel elszámolását követő években történő visszafizetése	
K84. Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	B21. Felhalmozási célú önkormányzati támogatások (a központi költségvetés IX. fejezetből származó felhalmozási támogatások esetén) B25. Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (más esetben)
Az Áht. 78. § (4) bekezdése, valamint 83. § (3) bekezdése szerinti megelőlegezések folyósítása	
K913. Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása	B814. Államháztartáson belüli megelőlegezések
Az Áht. 78. § (4) bekezdése, valamint 83. § (3) bekezdése szerinti megelőlegezések visszafizetése	
K914. Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	B815. Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése
Az Áht. 6. § (7) bekezdés ad) pontja szerinti központi, irányító szervei támogatás	
K915. Központi, irányító szervei támogatás folyósítása	B816. Központi, irányító szervei támogatás

Az év végi leltár, egyeztetések végrehajtása során kérjük, hogy a fenti összefüggéseket ne csak a teljesítések, hanem a követelések és kötelezettségek esetén is vegyék figyelembe, és szükség szerint egyeztessenek a partnerrel annak céljából, hogy mindkét szervezet könyveiben a helyes jogcímen szerepeljen a vonatkozó követelés és kötelezettség. A teljesítések esetén bizonyos esetekben az éves költségvetési beszámoló további alábontásokat kér az ügyletben érintett szervezet adminisztratív besorolása szerint. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy – a korábbi évekhez hasonlóan – a minősítésnél nem az ügyletben eljáró partner besorolásának van jelentősége – az szinte minden esetben költségvetési szerv vagy önkormányzat, társulás –, hanem annak, hogy a bevételt vagy kiadást milyen típusú előirányzat terhére szükséges elszámolni. Például a hazai finanszírozású fejezeti kezelésű előirányzatokból folyósított támogatások esetén támogatóként minden esetben valamely központi költségvetési szerv jár el, ennek ellenére a kapott támogatást fejezeti kezelésű előirányzathoz kell az éves költségvetési beszámolóban szerepeltetni.

8. A határozatlan idejű kötelezettségvállalásokkal (így különösen: személyi juttatások, közműdíjak) kapcsolatos elszámolások

Az Ávr. 56. § (2) bekezdése értelmében a határozatlan időre vállalt kötelezettség értékét a költségvetési évben és az azt követő három éven keresztül származó fizetési kötelezettségek összegeként kell meghatározni.

A személyi juttatások körében a határozatlan idejű kinevezések, munkaszerződések, azok közterhei, illetve a határozott idejű lejárat nélküli közüzemi szerződések tipikusan ilyen kötelezettségvállalásoknak minősülnek, így ezek könyvelésénél alkalmazni kell a fenti szabályt. A kötelezettségvállalások költségvetési évet követő három éven keresztül származó fizetési kötelezettségének meghatározásához a kötelezettségvállalások analitikájából célszerű

kiindulni. A személyi juttatások esetén például ez tipikusan a munkaügyi nyilvántartás (közigazgatási szerveknél pl. a 45/2012. (III. 20.) Korm. rendelet alapján vezetett közszolgálati nyilvántartás), hisz abból a fizetési kötelezettségek összege a törvényi szabályok és a munkáltatói intézkedések alapján egzakt módon megállapítható (pl. előmenetel, tárgyévi eltérítés, stb.). A személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkaadói közterhek megállapítására pedig a személyi juttatásokra vonatkozó adatok rendelkezésre állását követően, az azok értékére vetített, a jelenben ismert mértékek (%-ok) alapján kerülhet sor.

A kötelezettségvállalást a 38/2013. NGMr. 1. melléklet I. KÖVETELÉSEKKEL, KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOKKAL, MÁS FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEKKEL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK, MAGYARÁZATOK Fejezet E) címe alapján az alábbiak szerint kell könyvelni:

A költségvetési évet követően esedékes T0023 – K05(2)
kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség

9. Az önkormányzatok által a jogosultaknak 2015. decemberben kifizetett, 2016. év januárjában esedékes szociális ellátások elszámolása

A költségvetési számvitel pénzforgalmi szemléletű elszámolást alkalmaz. A pénzforgalmi számbavétel alóli kivételeket az Áhsz. tételesen meghatározza. A támogatások, ellátások esetén ilyen kivételt a jogszabály nem ismer, így a kifizetések elszámolása a 2015. évi kiadások között lehetséges a K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai megfelelő rovatán. A számviteli elszámolást a 38/2013. NGMr. 1. melléklet X. TÁMOGATÁSOKKAL, ELLÁTÁSOKKAL, KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK Fejezet C) Államháztartáson kívüli vissza nem térítendő támogatások, ellátottak pénzbeli juttatásai elszámolásai cím 1-5. pontja szerint kell elvégezni, azzal az eltéréssel, hogy a 4. pont b) alpont szerinti tételt (elszámolási kötelezettség előírása) nem kell alkalmazni.

10. A 2015. évi novemberi és decemberi OEP támogatás könyvelése

Az Áhsz. 43. § (13) bekezdés b) pontjának 2015. január 1-jétől történő módosításával megszűnt az a korlát, amely értelmében a B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről rovaton követelést kizárólag a pénzügyi teljesítéssel egyidejűleg lehet nyilvántartásba venni. Ennek megfelelően, ha a 2015. novemberi és decemberi teljesítmények után járó OEP támogatások összege a mérlegkészítés időpontjáig ismerté válik, azt a 2015. évre könyvelésébe a zárlati munkák során (fordulónapi dátummal) követelésként és eredményszemléletű bevételként fel kell venni. Természetesen a költségvetési bevétel teljesítését továbbra is a pénzforgalom időpontjában kell elszámolni, így a 2016. évben folyósított támogatás a 2015. évi költségvetési számviteli könyvelésben költségvetési bevétel teljesítéseként nem jelenhet meg.

11. Gyógyszer árkiegészítés könyvelése

Az Áhsz. 15. melléklete alapján a B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről rovaton kell elszámolni az államháztartáson belüli szervezetektől működési célból, ellenérték nélkül, végleges jelleggel kapott bevételeket, a központi, irányító szervei támogatások és az előirányzat-átcsoportosítással teljesítendő ügyeletek kivételével. Ennek értelmében a gyógyszer-árkiegészítésként kapott OEP ártámogatást is ezen a rovaton kell nyilvántartásba venni.

A korábbi időszakban több egészségügyi intézmény ezt a bevételt működési bevételként (B4. rovatain) veszi nyilvántartásba, mivel a számviteli törvény az árkiegészítést is értékesítési bevételnek tekinti. Ez az elszámolási mód azonban ellentétes az Áhsz. 1.§ (1) bekezdés 7. pontjával, mivel az Áhsz. államháztartási körben nem tekinti az árkiegészítéseket az eladási ár részének (nem tartalmazza az „árkiegészítéssel növelt” kitételt).

Lényeges ugyanakkor, hogy az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 65. § előírásai szerint az OEP által adott gyógyszer-árkiegészítés árat közvetlenül befolyásoló támogatásnak minősül, így az az általános forgalmi adó (a továbbiakban: ÁFA) alapját képezi.

A gyógyszer árkiegészítés támogatásával kapcsolatos gazdasági események számviteli elszámolása a 38/2013. NGMr 1. melléklet X. TÁMOGATÁSOKKAL, ELLÁTÁSOKKAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, B) Államháztartáson belüli vissza nem térítendő támogatások fogadása elszámolásai cím alapján a következő:

1. Árkiegészítés elszámolása a költségvetési számvitel szerint

a) Követelésként	T09162	–	K0041
b) Teljesítésként	T005	–	K09163

2. Árkiegészítés elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

a) Követelésként a nettó összege	T3511	–	K922
b) Követelésként az általános forgalmi adó összege	T3511	–	K3642
c) Teljesítésként	T32/33	–	K3511

A helyes elszámolás kiemelten fontos abból a szempontból, hogy az államháztartás szervezeteinek könyvelési adataiban az államháztartáson belülről adott és az államháztartáson belülről kapott támogatások egymással megegyezzenek, ami a konszolidált kimutatások elkészítésének alapfeltétele.

A gyógyszer árkiegészítés szorosan kapcsolódik a gyógyszer értékesítéshez, így annak számviteli elszámolásáról is szólni kell. Az értékesítési tevékenység során felmerült gazdasági események könyvelése a 38/2013. NGMr 1. melléklet V. VÁSÁROLT KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Csökkenések rész, B) Anyag-, áruértékesítés elszámolása címe ad illetve a VI. SAJÁT TERMELÉSŰ KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Csökkenések rész, A) Késztermékek értékesítésének elszámolása címe alapján a következő:

1. Könyv szerinti érték kivezetése a pénzügyi számvitel szerint	T813	–	K211/212
---	------	---	----------

2. Számlázott eladási ár a költségvetési számvitel szerint (magánszemély részére számlázott eladási ár)

a) Nettó érték	T094012	–	K0041
----------------	---------	---	-------

b) Általános forgalmi adó	T094062	–	K0041
3. Számlázott eladási ár a pénzügyi számvitel szerint (magánszemély részére számlázott eladási ár)			
a) Nettó érték	T3514	–	K912/9232
b) Általános forgalmi adó	T3514	–	K3642
4. A számla kiegyenlítése a költségvetési számvitel szerint (magánszemély által fizetett ellenérték)			
a) Nettó érték	T005	–	K094013
b) Általános forgalmi adó	T005	–	K094063
5. A számla kiegyenlítése a pénzügyi számvitel szerint (magánszemély által fizetett ellenérték)			
	T32/33	–	K3514

12. Megszűnt intézmények pénzkészletének év végi könyvelése

Az Áhsz. 44. § (2) bekezdés l) és m) pontja szerint a megszűnt intézmények év végi pénzkészletét pénzforgalom nélküli tételként el kell számolni a költségvetési számvitelben, és ezzel párhuzamosan a 36. Sajátos elszámolások számlacsoportban is. A pénzforgalmi tételek elszámolását a 38/2013. NGMr. 2016. január 1-től hatályos 1. melléklet XV. A MEGSZÜNÉS, CÍMRENDI MÓDOSÍTÁSOK SAJÁTOS KÖNYVVITELI FELADATAI fejezet, A) A megszűnő költségvetési szervnél cím 5-7. pontja, B) Beolvadás illetve jogutód nélküli megszűnés esetén a jogutód, illetve az Áht. 11. § (5) bekezdése szerinti szervnél cím 21-23. pontja, valamint C) Összeolvadás, illetve különválás esetén a jogutód szervnél cím 20-22. pontja szerint kell elvégezni.

Javasoljuk, hogy a 2015. évben megszűnt intézmények elszámolásait a fenti előírások alapján tekintsék át, szükség esetén a korábbi elszámolásokat 2016. január 31-ig módosítsák.

13. Díjbekérő („Pro forma”, „Proforma” stb.) könyvelése

A díjbekérő (szokás néven „Pro forma”, „Proforma”, vagy hasonló néven is hivatkozni rá) használata az elmúlt időszakban egyre gyakoribb, így szükségesnek érezzük ezek könyvelésére kitérni.

A díjbekérő olyan bizonylat, sablon, nyomtatvány, amelyet a megrendelést követően az eladó küld a vevő részére, ami alapján a vevő előre kifizetheti az általa rendelt termék vagy szolgáltatás ellenértékét. Az eladó részéről a megrendelés teljesítésére akkor kerül sor, ha a vevő a díjbekérőn szereplő teljes összeget pénzügyileg rendezte az eladó felé.

Az Áfa tv. 59. § (1) bekezdése szerint termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetén a teljesítést megelőzően bármely, az ellenértékbe beszámítható vagyoni előny juttatása előlegnek minősül. A fizetendő adót pénz vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz formájában juttatott előleg esetében annak jóváírásakor, kézhezvételekor, egyéb esetben annak megszerzésekor kell megállapítani, és az előleg nyújtójának levonási joga is ebben az időpontban nyílik meg (azaz a díjbekérő kézhezvétele önmagában, teljesítés nélkül nem

eredményez levonási jogot). Az Áfa tv. 59. § (2) bekezdése szerint a jóváírt, kézhez vett, megszerzett előleget úgy kell tekinteni, mint amely a fizetendő adó arányos összegét is tartalmazza.

Az Áfa tv. fenti rendelkezései alapján a díjbekérőre kifizetett összeget előlegnek kell tekinteni (amely tartalmazza az ÁFA összegét is), így annak elszámolása nettó és ÁFA összegre bontva történik a követelés jellegű sajátos elszámolások, illetve az általános forgalmi adó elszámolásai között a következők szerint.

1. Előleg átutalása (pénzügyi teljesítés) pénzügyi számvitel szerint:

a) Nettó előleg a kifizetés alapján	T3651	– K32/33
b) Levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó	T3641	– K32/33
c) Le nem vonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó	T8434	– K32/33

Lényeges, hogy a fenti könyvelési lépések elszámolását az Áfa tv. 163. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés c) pontja alapján kiállítandó előlegszámlától függetlenül kell elvégezni. A kifizetett előlegről 15 napon belül kiállított előleg számla kézhezvételekor külön könyvelési teendő nincs, kivéve természetesen, ha az előlegszámla más összeget tartalmaz, mint amekkora összeg a pénzforgalomban elutalásra került.

14. Az étkeztetés számviteli elszámolása

A) Gyermekétkeztetésre vonatkozó számviteli elszámolások

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 151. § (1) bekezdése szerint gyermekétkeztetésnek számít:

- a) a bölcsődében, hetes bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai, továbbá - ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középiskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében,
- g) a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében

nyújtott étkeztetés.

A gyermekétkeztetéshez vásárolt nyersanyagok beszerzését a 38/2013. NGMr. 1. melléklet V. VÁSÁROLT KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Növekedések rész, A) Anyagok, áruk vásárlása elszámolása cím szerint kell elszámolni, figyelemmel a 4. pontra, amely értelmében az anyagokat a készletek állományi számláin (ha beszerzéskor megtörténik a raktárra vétel), vagy az 51. Anyagköltség könyvviteli számlán (ha azok azonnali felhasználásra kerülnek) kell elszámolni.

Az étel előállításához nemcsak vásárolt nyersanyagokat, hanem – például közfoglalkoztatás során – az előállított (saját előállítású) termékeket is fel lehet használni. Ezeket a mezőgazdasági termékeket az Áhsz. 12. § (2), (8) és (9) bekezdése alapján a készleteken belül a befejezetlen termelés, a félkész termékek és a késztermékek értékeként kell kimutatni. Az Áhsz. 16. § (7) bekezdése alapján ezen termények, termékek bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerinti előállítási érték, amely lehet az Szt. 51. §-a szerinti közvetlen önköltség, az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A készletre vételt a 38/2013. NGMr. 1. melléklet VI. SAJÁT TERMELÉSŰ KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Növekedések rész, A) Késztermékek készletre vétele elszámolása cím szerint kell elszámolni.

Az ételt előállító konyha részére átadás történhet mind a vásárolt nyersanyagok, mind a saját előállítású mezőgazdasági termékek esetében. Amennyiben az átadás más intézmény üzemeltetésében fenntartott konyhának történik, az elszámolást az alábbi könyvelési tételek szerint kell elvégezni:

1. Vásárolt készletek átadása (készletcsökkenés elszámolása)	T412	–	K211
2. Saját előállítású mezőgazdasági termékek átadása		–	
a) Készletcsökkenés elszámolása	T412		K232
b) Állományváltozás elszámolása saját előállítású eszközök aktivált értékeként	T571	-	K572

A vásárolt, illetve mástól átvett, raktáron lévő nyersanyagok felhasználásának elszámolását a 38/2013. NGMr. 1. melléklet V. VÁSÁROLT KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Csökkenések rész, A) Anyagfelhasználás elszámolása cím szerint kell elszámolni. A beszerzéssel egyidejűleg felhasználásra kerülő vásárolt nyersanyagok elszámolását – ahogy korábban említettük – a 38/2013. NGMr. 1. melléklet V. VÁSÁROLT KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK fejezet, Növekedések rész, A) Anyagok, áruk vásárlása elszámolása cím 4. pont b) alpontja szerint kell elszámolni.

Az étkeztetés ellátása történhet vásárolt szolgáltatás igénybevételével is. A vásárolt szolgáltatással történő étkeztetés esetén a szolgáltatás beszerzését a 38/2013. NGMr. 1. melléklet XII. EGYÉB GAZDASÁGI ESEMÉNYEK ELSZÁMOLÁSAI fejezet, A) Szolgáltatás vásárlás elszámolása címe szerint kell elszámolni, azzal az eltéréssel, hogy a költségvetési számvitel szerinti elszámolásnál a K332. Vásárolt élelmezés rovatához

kapcsolódó nyilvántartási számlákat kell alkalmazni. Szolgáltatásról lévén szó a készletre vétel nem lehetséges.

A gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapítását a Gyvt. 151.§ (3) és (4) bekezdése szerinti kell elvégezni.

Saját konyha üzemeltetése esetén a gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagkötségének egy ellátottra jutó napi összege. A nyersanyag fogalmát a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 2. § (1) bekezdés 15. pontja határozza meg, e szerint ide tartozik az étel összetevője, az olyan élelmiszer, amelynek az étel jellegéhez nem illő részeit konyhatechnológiai előkészítő műveletek alkalmazásával eltávolították, és fogyasztásra vagy ételkészítésre előkészítették. A nyersanyagkötség pedig nem más, mint az étel előállításához felhasznált nyersanyag nyilvántartási áron.

Vásárolt szolgáltatás esetén a nyersanyagkötségek elkülönített kimutatását az étkeztetést biztosító szolgáltató köteles elvégezni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a vásárolt nyersanyagok, a saját előállítású termékek, illetve a vásárolt szolgáltatások után az előzetesen felszámított ÁFA összegét a térítési díj alapján nem lehet figyelembe venni, hiszen az Áhsz. előírásai alapján sem a vételárnak, sem pedig a bekerülési értéknek nem képezi részét az általános forgalmi adó. Fontosnak tartjuk arra is felhívni a figyelmet, hogy – annak ellenére, hogy a fenti tételek elszámolása különböző rovatokon történik – a kormányzati funkciók szerinti elszámolást minden fenti esetben az étkeztetésnek megfelelő funkciókon kell elvégezni: óvodai és iskolai étkeztetés esetén a „096015. Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben” funkción, bölcsődei étkeztetés esetén a „10435 Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékos nappali intézményben” funkción.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az intézményvezető az egy ellátottra jutó napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezményeknek (100%-os kedvezmény – ingyenes étkezés; 50%-os kedvezmény – kedvezményes étkezés) figyelembevételével állapítja meg. A bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés személyi térítési díjának meghatározásánál a Gyvt. 150. § (1)-(3) bekezdését nem kell alkalmazni.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díjának megfizetését a 38/2013. NGMr. 1. melléklet XII. EGYÉB GAZDASÁGI ESEMÉNYEK ELSZÁMOLÁSAI fejezet, B) Szolgáltatás nyújtás elszámolása cím szerint kell elszámolni.

Az ingyenesen, illetve a kedvezményesen étkezők (természetben nyújtott kedvezményes gyermekétkeztetés) térítési díjjal nem fedezett részét az Áhsz. 44. § (2) bekezdése szerint nem lehet a pénzforgalmi elszámolásokkal egyenértékű kategóriának minősíteni, így azokat pénzforgalom nélküli bevételként nem lehet elszámolni, valamint követelésként sem lehet kimutatni (az általános forgalmi adó tartalom sem jelenhet meg a követelések között). Ennek következtében ezek értéke a költségvetési számviteli elszámolásokban (rovaton) nem mutatható ki, azokat – a számviteli előírások szerint – térítésmentes szolgáltatásnyújtásnak kell minősíteni. Szolgáltatásról lévén szó – amely a nemzeti vagyona tartozó eszközök között nem jelenhet meg, így készletcsökkenés elszámolása sem lehetséges – a számviteli nyilvántartásokban az ingyenes vagy kedvezményes részre jutó fizetendő ÁFA-nak külön (alap nélküli) elszámolása jelenik meg a következők szerint: T864-K3642.

B) Szociális szolgáltatás keretében nyújtott étkeztetésre vonatkozó számviteli elszámolások

Szociális szolgáltatás keretében nyújtott étkeztetéshez szükséges nyersanyagok biztosítása a gyermekétkeztetéshez hasonlóan nyersanyagok vásárlásával, illetve saját előállítással lehetséges. Ezen felül a Szocvtv. 119/B. § (1) bekezdése alapján az önkormányzat a szociális szolgáltatás részeként nyújtott étkezési szolgáltatást vásárolt szolgáltatással is elláthatja. Ebben az esetben a közvetlen önköltségbe a vásárolt szolgáltatás bekerülési értékét is figyelembe kell venni.

A saját konyhán a vásárolt, illetve átvett termékek étkezéshez történő felhasználását, valamint a szolgáltatás vásárlását a gyermekétkeztetésnél elmondottakkal azonosan kell elszámolni. Felhívjuk a figyelmet, hogy a kiadások kormányzati funkción történő elszámolását minden esetben a „107501 Szociális étkeztetés” funkción kell elvégezni.

A Szocvtv. 115. § (1) bekezdése szerint az intézményi térítési díj összege nem haladhatja meg a szolgáltatás önköltségét, a (2) bekezdés szerinti személyi térítési díjak (a kötelezett által térítendő térítési díjak) pedig az intézményi térítési díj összegét. A Szocvtv. 116. és 117. §-ok szerinti egyes személyi térítési díjak szabályozzák az étkezési szolgáltatás értékét.

A saját konyhát üzemeltető intézmények esetében a étkezési térítési díjak megállapításakor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 51. § (2) bekezdése szerinti közvetlen önköltséget kell figyelembe venni (az étkezéshez közvetlenül kapcsolódó nyersanyag-, rezsi-, egyéb anyag-, bér- és bérhez közvetlenül kapcsolódó adó és járulék költségek, az étkezési tevékenység ellátásához használt eszközök értékcsökkenése, valamint azok az általános költségek, amelyek vetítési alapok alapján feloszthatók az étkezési tevékenységre). A közvetlen önköltség megállapításában segítséget jelent, hogy ugyanazokat a költségeket kell figyelembe venni, amelyek a szakfeladatokon is elszámolásra kerülnek. Tekintettel arra, hogy a szociális étkezéshez külön szakfeladat tartozik, a költségvetési beszámoló 14. űrlap 11. „Közvetlen önköltség” sorában az egyes szakfeladatokhoz meghatározott értékek – mint közvetlen önköltség – rendelkezésre állnak.

Az önköltség meghatározásának módját az Áhsz. 50. § (3) bekezdés szerinti önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatban kell szabályozni. Nem kell elkészíteni az önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzatot az Áhsz. 50. § (4) bekezdés alapján a saját konyhát üzemeltető szervnek, ha az étkezésre normákat állapít meg, és a nyersanyag-felhasználáshoz anyagkiszabást készít, és ennek az önköltségét a normák és a tevékenységet terhelő általános költségek figyelembevételével állapítja meg.

Vásárolt szolgáltatás esetén a közvetlen önköltségbe a vásárolt szolgáltatás bekerülési értékét is figyelembe kell venni.

Lényeges, hogy az előzetesen felszámított ÁFA összegét a térítési díj alapján ebben az esetben sem lehet figyelembe venni.

A személyi térítési díjak megfizetését a gyermekétkeztetésnél elmondottakkal azonosan kell elszámolni. A kedvezményesen étkezők (a szociális szolgáltatás keretében természetben nyújtott kedvezményes étkeztetés) térítési díjjal nem fedezett étkeztetését ebben az esetben sem lehet a költségvetési számvitelben elszámolni, a pénzügyi számvitelben pedig az ingyenes vagy kedvezményes részre jutó fizetendő ÁFA jelenik csak meg (T864-K3642).

C) A dolgozóknak nyújtott természetbeni étkezés számviteli elszámolása

A dolgozóknak nyújtott természetbeni étkeztetés történhet ingyenes vagy kedvezményes térítés díjak alkalmazásával. Ebben az esetben a természetbeni juttatás értéke személyi juttatásként nem számolható el, így az nem jelenhet meg a Kincstár által elküldött könyvelési értesítőn. Az értesítő – a cégtelefonhoz hasonlóan – csak a természetbeni étkezéshez kapcsolódóan lejelentett közterheket tartalmazhatja. A természetbeni étkeztetéshez kapcsolódó közterhek pénzforgalom nélküli tételként történő elszámolásának könyvelési tételei a 38/2013. NGMr. 1. melléklet IX. ÖNKORMÁNYZATI NETTÓ FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁS Fejezet, B) Az önkormányzati költségvetési szervénél cím 6-7. alpontja szerint tételek figyelembevételével:

1. Pénzforgalomban nem jelentkező (nettósított) költségvetési szervi törzsszámon számfajtott személyi juttatások munkaadót terhelő közterhei elszámolása a költségvetési számvitel szerint (végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként elszámolása már megtörtént)

a) Kiadás teljesítéseként	T0523	–	K003
b) Követelésként (a kiadás fedezetét szolgáló irányító szervi támogatás)	T098162	–	K0041
c) Bevétel teljesítéseként (a kiadás fedezetét szolgáló irányító szervi támogatás)	T005	–	K098163

2. Pénzforgalomban nem jelentkező (nettósított) költségvetési szervi törzsszámon számfajtott személyi juttatások munkaadót terhelő közterhei elszámolása a pénzügyi számvitel szerint (kötelezettségként elszámolása már megtörtént)

a) Követelésként (a kiadás fedezetét szolgáló irányító szervi támogatás)	T3518	–	K921
b) A kötelezettség és követelés összevezetéseként	T4212	–	K3518

A másik módja a dolgozóknak nyújtott természetbeni étkeztetésnek az intézményen belül készített fantázia névvel (ún. bónok) ellátott utalvány kiállítása. Ebben az esetben az elszámolás bruttó módon történik. A terítési díj teljes összege működési bevételnek minősül, amelynek elszámolása a B402. Szolgáltatások ellenértéke, rovaton történik, az utalvány értékének megfelelő rész elszámolása pedig személyi juttatás kiadásként a K1107. Béren kívüli juttatások rovaton történik. Az elszámolás könyvelési tételei:

1. Működési bevétel elszámolása a költségvetési számvitel szerint

a) Követelésként (pénzforgalmi és nem pénzforgalmi rész)	(pénzforgalmi és nem pénzforgalmi rész)	T094022	–	K0041
b) Teljesítésként (pénzforgalmi és nem pénzforgalmi rész)	(pénzforgalmi és nem pénzforgalmi rész)	T005	–	K094023

2. Működési bevétel követelésként történő elszámolása a pénzügyi számvitel szerint T3514 – K912
(pénzforgalmi és nem pénzforgalmi rész)
3. Pénzforgalomban jelentkező működési bevétel teljesítésének elszámolása a pénzügyi számvitel szerint T32/33 – K3514
4. Pénzforgalomban nem jelentkező személyi juttatás előírásának elszámolása
- a) Kötelezettségvállalásként a költségvetési számvitel szerint T0021 – K0511072
- b) Kötelezettségként a pénzügyi számvitel szerint T54 – K4211
5. Pénzforgalomban nem jelentkező személyi juttatás teljesítésének elszámolása
- a) Teljesítés a költségvetési számvitel szerint T0511073 – K003
- b) Teljesítés a pénzügyi számvitelben (kötelezettség és követelés összevetéseként) T4212 – K3514

15. A behajtási költségátalány az államháztartás szervezeteinél

A Polgári Törvénykönyv szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. § (2) bekezdése alapján, ha a szerződő hatóságnak szerződő hatóságnak nem minősülő vállalkozással kötött szerződése esetén a szerződő hatóság fizetési késedelembe esik, köteles a jogosultnak negyven eurónak – a Magyar Nemzeti Bank késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapján érvényes hivatalos deviza-középárfolyama alapján meghatározott – megfelelő forintösszeget megfizetni.

A Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 7. pontja alapján szerződő hatóságnak a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti ajánlatkérő minősül (abban az esetben is, ha közbeszerzési eljárás lefolytatására az adott ügylet során nem köteles). A Ptk. által bevezetett szerződő hatóság fogalmába így minden esetben beletartoznak az államháztartásról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetek. Ugyanakkor a Ptk. fent említett rendelkezése csak a szerződő hatóságok és a vállalkozások közötti szerződésekben a szerződő hatóság késedelméről rendelkezik, így az államháztartásról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetek ezen intézmény kapcsán csak kötelezeti pozícióban állhatnak, jogosulti pozícióban nem.

A Ptk. fenti szabályozása alapján a behajtási költségátalány a a kötelezettet jogszabály alapján terhelő tartozásnak minősül, annak összege a késedelembe esés napjától esedékes, és külön erre vonatkozó fizetési felszólítás hiányában is megilleti a jogosult vállalkozást. Ezért a megállapított és esedékes behajtási költségátalány összegét az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 9. pontja alapján végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként kell a könyvekben nyilvántartásba a K355. Egyéb dologi kiadások rovathoz kapcsolódó nyilvántartási számlákon a következők szerint:

1. Végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési T0022 - K053552

kötelezettségként a költségvetési számvitel szerint

2. Kiadás teljesítése a költségvetési számvitelT053553 szerint	-	K003
3. Kötelezettség a pénzügyi számvitel szerint T8434	-	K4213
4. Teljesítés elszámolása a pénzügyi számvitelT4213 szerint		K31-33

Abban az esetben, ha a szerződő hatóság tartozásáról a jogosult vállalkozás utólag kifejezett nyilatkozattal lemond, a kötelezettséget – az elengedett tartozások elszámolásának szabályai szerint – a 38/2013. NGMr. 1. melléklet XII. EGYÉB GAZDASÁGI ESEMÉNYEK ELSZÁMOLÁSAI fejezet, I) Kötelezettségek elengedése elszámolása cím szerint kell a könyvekből kivezetni.